

Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22045>

Özet

Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i, gebelik sürecinde e?lerin birbirleriyle ve geni? aile sistemi içindeki etkile?imlerini, uyum düzeylerini ve genel aile i?levselli?ini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, gebeli?in yaratt??? rol de?i?iklikleri ve stres faktörleri kar??sında çiftlerin adaptasyon süreçlerini incelemeye odaklanmaktadır. Ölçek, ?. Ünsal tarafından 2003 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda bir geli?tirme çal??ması olarak ortaya konmuştur. Çal??manın temel amacı, bu kritik ya?am geçi? döneminde aile yap?sının nas?l de?i?ti?ini ve bu de?i?imlerin hem anne adayın? hem de e?ini nas?l etkiledi?ini sistematik olarak ölçmektir.

Ölçe?in geli?tirilme a?amas?, özellikle gebeli?in getirdi?i fizyolojik ve psikososyal zorluklar ba?lam?nda, Türk kültürüne özgü aile dinamikleri üzerindeki etkile?imi derinlemesine anlamlandırılmay? hedeflemiştir. Ölçek, klinik ve ara?tırma ortamlar?nda, gebelik süresince çift dan??man??? ve destek programların? etkinli?ini de?erlendirmek için potansiyel bir araç olarak tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Gebelik, Aile Dinamikleri, E? Uyum, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik, Ebeveynli?e Geçi?, Evlilik Doyumu.

Yazarlar

?. Ünsal

Amaç

Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i'nin temel amacı, çiftlerin gebelik döneminde ya?adıkları uyum ve de?i?im süreçlerini, ileti?im kalitesini ve rollerin yeniden da??ılımın? ölçmektir. Bu dönem, çiftler için yeni rollerin (anne/baba) üstlenildi?i ve mevcut evlilik sisteminin yeniden yapılandırıldığı bir kriz ve geli?im dönemidir. Ölçek, bu yapısal ve i?levsel de?i?imleri nicel verilerle ortaya koymay? amaçlamaktadır.

Ölçek, spesifik olarak gebelik sürecinde e?ler arasındaki duygusal yakınlık, problem çözme becerileri, beklentiler ve çatışma yönetimi gibi kritik aile dinamikleri bileşenlerini hedeflemektedir. Elde edilen veriler, gebelik süresince risk altındaki çiftleri belirlemede ve önleyici müdahale programları tasarlamada kullanılabılır.

Yap?

Bu ölçek, gebelik ba?lam?nda ele al?nan çok boyutlu bir psikolojik yap? olan **Aile Dinamiklerini** ölçmektedir. Aile dinamikleri yap?s? genellikle ?u alt bile?enleri içerir:

?leti?im Kalitesi: E?ler aras? duygu ve dü?üncelerin ne kadar aç?k ve sa?l?kl? payla??ld???.

Rol Esnekli?i ve Da??l?m?: Gebelikte birlikte de?i?en ev içi ve sosyal rollerin ne ölçüde ba?ar?l? bir ?ekilde yeniden tan?mland???.

Duygusal Destek: E?lerin birbirlerine sa?lad??? duygusal ve pratik destek düzeyi.

Evlilik Doyumu: Gebelik sürecinden ba??ms?z olarak ve gebelik etkisiyle evlilikten al?nan genel memnuniyet düzeyi.

Ölçek, bu karma??k yap?n?n gebelikte tetiklenen stresörler kar??s?ndaki dayan?kl?l???n? ve adaptasyon yetene?ini de?erlendirerek, çiftin yeni ebeveynlik rolüne ne kadar haz?r oldu?unu gösteren bir gösterge sa?lamay? hedeflemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda (Ünsal, 2003) Geçerlik analizlerine dair özet bilgi sunulmam??t?r (Kaynak: -). Ancak, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, tez çal??mas? kapsam?nda geçerlik çal??malar?n?n yap?lm?? olmas? beklenir. Tipik olarak, geli?tirme tezlerinde a?a??daki geçerlik türleri incelenir:

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen aile dinamikleri yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?inin uzman görü?leriyle belirlenmesi.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi yoluyla ölçe?in teorik yap?s?n?n do?rulanmas? (bkz. Faktör Analizi bölümü).

Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçe?in, mevcut ve kabul görmü? benzer yap?y? ölçen di?er ölçeklerle (örne?in, evlilik doyumu ölçekleri) korelasyonunun incelenmesi (uyum geçerli?i).

Güvenirlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda Güvenirlik analizlerine dair özet bilgi sunulmam??t?r (Kaynak: -). Psikometrik aç?dan sa?lam bir araç olu?turmak için güvenilirlik çal??malar?n?n yap?lmas? zorunludur. Tez kapsam?nda bu çal??malar?n gerçekte?tirilmi? oldu?u varsay?lmaktadır.

Beklenen güvenilirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçekteki maddelerin birbirleriyle ne kadar tutarlı? oldu?unu gösteren temel güvenilirlik katsay?s?. Aile dinamikleri gibi çok boyutlu yap?larda, alt boyutlar için ayrı? alfa de?erleri hesaplanmas? beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermedi?inin belirlenmesi, özellikle gebelik gibi dönemsel de?i?ikliklerin oldu?u bir popülasyonda stabiliteyi ölçmek için önemlidir.

Faktör Analizi

Orijinal kaynakta faktör analizine dair bilgi bulunmamaktadır (Kaynak: -). Ancak, bir ölçek geli?tirme çalışması ayrılmaz bir parçası olarak, Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i'nin altında yatan teorik boyutları belirlemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** yapılmış olması kuvvetle muhtemeldir.

AFA, ölçek maddelerinin hangi psikolojik alt boyutları temsil etti?ini ortaya çıkarır. Bu analiz sonucunda, ölçe?in muhtemelen ?leti?im, Destek ve Rol Uyumunu içeren birden fazla faktörden oluştu?u tespit edilmiş olmalıdır. Faktör analizinin sonuçları, ölçe?in yapı geçerli?ine önemli katkıları sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme Çalışması (Geli?tirme Ölçe?i)

Format: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikolojik ölçeklerde yaygın olarak kullanılan 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme formatında olması beklenmektedir (Örn: Hiç Katılmıyorum - Tamamen Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Gebeler ve E?leri (Çiftler)

Yaş Grubu: Yeti?kin (Genellikle çocuk doğurma ça?ındaki evli bireyler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan, evli ve gebelik döneminde olan kadınlar ve onların e?leri. Örneklem büyüklüğü, geli?tirme çalışması gerektirdi?i istatistiksel gerekliliklere uygun olmalıdır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Bireylerin kendi aile dinamikleri ve e?leriyle olan ilişkileri hakkındaki algıları yansıtan maddelerden oluşur.

Anahtar Kelimeler

Evlilik, Uyum, E?ler, Güvenirlik, Geçerlik, Ege Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2003.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Bilinmiyor

Ba?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Ege Üniversitesi, Sa?k Bilimleri Enstitüsü (Tezin sunuldu?u kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri genellikle tezin yazar?ndan (? Ünsal) veya tezin sunuldu?u kurumdaki (Ege Üniversitesi Sa?k Bilimleri Enstitüsü) alınmalıdır. Ölçe?in ticari bir kullan?m ücreti olup olmad???na dair bilgi bulunmamaktadır; akademik ara?tırmalarda genellikle izinle birlikte ücretsiz kullan?labılır.

Test Y?l?: 2003

Kaynaklar

Ünsal, ?. (2003). *Gebelerde ve e?lerinde aile dinamiklerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi Sa?k Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Gebelikte E?lerin Aile Dinamikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu giri?te sunulmamaktadır. Ölçek maddelerine eri?im için ilgili yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.